

TEHNIČKO VELEUČILIŠTE U ZAGREBU
POLYTECHNICUM ZAGRABIENSE
ELEKTROTEHNIČKI ODJEL

MATEMATIKA 1

12. domaća zadaća:

EKSPONENCIJALNA I LOGARITAMSKA FUNKCIJA. HIPERBOLNE I AREA FUNKCIJE.

1. Odredite prirodno područje definicije i inverz svake od sljedećih funkcija, nacrtajte pripadni graf i pomoću njega klasificirajte funkciju s obzirom na omeđenost i monotonost:

- a) $f(x) = 2^x$;
- b) $f(x) = -3^x$;
- c) $f(x) = 2^x + 1$;
- d) $f(x) = 1 - 3^x$;
- e) $f(x) = 3 \cdot 2^x$;
- f) $f(x) = (-2) \cdot 3^x$;
- g) $f(x) = 3 \cdot 2^x + 1$;
- h) $f(x) = 2 \cdot 3^x - 4$;
- i) $f(x) = 5 - 3 \cdot 2^x$;
- j) $f(x) = -1 - 2 \cdot 3^x$;
- k) $f(x) = e^{2 \cdot x}$;
- l) $f(x) = e^{-2 \cdot x}$;
- m) $f(x) = e^{\frac{x}{2}}$;
- n) $f(x) = \sqrt{e^{-x}}$;
- o) $f(x) = 2^{-x}$;
- p) $f(x) = -3^{-x}$;
- q) $f(x) = 2^{-x} + 1$;
- r) $f(x) = 3^{-x} - 1$;
- s) $f(x) = 1 - 2^{-x}$;
- t) $f(x) = -1 - 3^{-x}$;
- u) $f(x) = 3 \cdot 2^{-x}$;
- v) $f(x) = (-2) \cdot 3^{-x}$;
- w) $f(x) = 3 \cdot 2^{-x} + 1$;
- x) $f(x) = 2 \cdot 3^{-x} - 1$;
- y) $f(x) = 4 - 3 \cdot 2^{-x}$;
- z) $f(x) = -1 - 2 \cdot 3^{-x}$.

2. Odredite prirodno područje definicije i inverz svake od sljedećih funkcija, nacrtajte pripadni graf i pomoću njega klasificirajte funkciju s obzirom na omeđenost i monotonost:

- a) $f(x) = \log_2(x + 1)$;

TEHNIČKO VELEUČILIŠTE U ZAGREBU
POLYTECHNICUM ZAGRABIENSE
ELEKTROTEHNIČKI ODJEL

MATEMATIKA 1

12. domaća zadaća:

EKSPONENCIJALNA I LOGARITAMSKA FUNKCIJA. HIPERBOLNE I AREA FUNKCIJE.

- b) $f(x) = \log_3(1 - x)$;
- c) $f(x) = \log_2(x - 1) + 1$;
- d) $f(x) = \log_3(x + 1) - 1$;
- e) $f(x) = 1 - \log_2(1 - x)$;
- f) $f(x) = -1 - \log_3(x - 1)$;
- g) $f(x) = 2 \cdot \log_2(x + 2)$;
- h) $f(x) = (-2) \cdot \log_3(x - 3)$;
- i) $f(x) = 3 \cdot \log_2(2 - x) + 2$;
- j) $f(x) = 2 \cdot \log_3(3 - x) - 3$;
- k) $f(x) = 3 - 2 \cdot \log_2(x + 1)$;
- l) $f(x) = -1 - 2 \cdot \log_3(1 - x)$;
- m) $f(x) = \ln(2 \cdot x)$;
- n) $f(x) = \ln \frac{x}{2}$;
- o) $f(x) = -\log_3(x - 1)$;
- p) $f(x) = -\log_2(1 - x)$;
- q) $f(x) = -\log_3(x - 1) + 1$;
- r) $f(x) = -\log_2(x + 2) - 2$;
- s) $f(x) = 2 - \log_{\frac{1}{3}}(3 - x)$;
- t) $f(x) = -1 - \log_{\frac{1}{2}}(2 - x)$;
- u) $f(x) = 2 \cdot \log_{\frac{1}{3}}(x + 1)$;
- v) $f(x) = \left(-\frac{1}{2}\right) \cdot \log_{\frac{1}{2}}(x - 1)$;
- w) $f(x) = 2 \cdot \log_{\frac{1}{3}}(3 - x) + 1$;
- x) $f(x) = 2 \cdot \log_{\frac{1}{2}}(x + 3) - 3$;
- y) $f(x) = 3 - 2 \cdot \log_{\frac{1}{3}}(3 - x)$;
- z) $f(x) = -1 - 2 \cdot \log_{\frac{1}{2}}(2 - x)$.

TEHNIČKO VELEUČILIŠTE U ZAGREBU
POLYTECHNICUM ZAGRABIENSE
ELEKTROTEHNIČKI ODJEL

MATEMATIKA 1

12. domaća zadaća:

EKSPONENCIJALNA I LOGARITAMSKA FUNKCIJA. HIPERBOLNE I AREA FUNKCIJE.

3. Uz koje uvjete na vrijednosti a i b su istinite sljedeće jednakosti:

a) $\ln(a \cdot b) = \ln a + \ln b$;

b) $\ln(a^b) = b \cdot \ln a$;

c) $\ln \frac{a}{b} = \ln a - \ln b$;

d) $\frac{1}{b} \cdot \ln(a^b) = \ln a$?

Objasnite svoje odgovore.

4. Odredite prirodno područje definicije i inverz svake od sljedećih funkcija, nacrtajte pripadni graf i pomoću njega klasificirajte funkciju s obzirom na omeđenost i monotonost:

a) $f(x) = e^{\frac{1}{x}}$;

b) $f(x) = -e^{\frac{1}{x}}$;

c) $f(x) = e^{-\frac{1}{x}}$;

d) $f(x) = -e^{-\frac{1}{x}}$;

e) $f(x) = \ln(x^2)$;

f) $f(x) = \ln^2 x$;

g) $f(x) = \ln(\ln x)$;

h) $f(x) = \frac{1}{\ln x}$;

i) $f(x) = \ln \frac{1}{x}$;

j) $f(x) = \ln(x+1)$;

k) $f(x) = -\ln(1-x)$;

l) $f(x) = 1 - \ln(-x)$;

m) $f(x) = \ln|x|$;

n) $f(x) = 2 \cdot \ln|x|$;

o) $f(x) = \ln|2 \cdot x| - 1$;

p) $f(x) = 1 - 2 \cdot \ln|x|$;

q) $f(x) = \ln|x|$;

r) $f(x) = \ln|x| - 1$;

s) $f(x) = 1 - \ln|x|$;

MATEMATIKA 1

12. domaća zadaća:

EKSPONENCIJALNA I LOGARITAMSKA FUNKCIJA. HIPERBOLNE I AREA FUNKCIJE.

- t) $f(x) = -1 - \ln(2 \cdot x)$;
- u) $f(x) = \ln x + 1$;
- v) $f(x) = \ln x - 1$;
- w) $f(x) = |1 - \ln x| - 1$;
- x) $f(x) = |2 + \ln |x|| - 2$;
- y) $f(x) = \ln |x| - |1 - 1|$;
- z) $f(x) = \ln |\ln |x| - 1|$.

5. Dokažite valjanost sljedeće tablice:

	sh x	ch x	th x	cth x
sh x	–	$\sqrt{\text{ch}^2 x - 1}$	$\frac{\text{th } x}{\sqrt{1 - \text{th}^2 x}}$	$\frac{1}{\sqrt{\text{cth}^2 x - 1}}$
ch x	$\sqrt{1 + \text{sh}^2 x}$	–	$\frac{1}{\sqrt{1 - \text{th}^2 x}}$	$\frac{\text{cth } x}{\sqrt{\text{cth}^2 x - 1}}$
th x	$\frac{\text{sh } x}{\sqrt{1 + \text{sh}^2 x}}$	$\frac{\sqrt{\text{ch}^2 x - 1}}{\text{ch } x}$	–	$\frac{1}{\text{cth } x}$
cth x	$\frac{\sqrt{1 + \text{sh}^2 x}}{\text{sh } x}$	$\frac{\text{ch } x}{\sqrt{\text{ch}^2 x - 1}}$	$\frac{1}{\text{th } x}$	–

6. Izravno iz definicije hiperbolnih funkcija pokažite da vrijede sljedeće adicijske formule:

- a) $\text{sh}(x \pm y) = \text{sh } x \cdot \text{ch } y \pm \text{ch } x \cdot \text{sh } y$;
- b) $\text{ch}(x \pm y) = \text{ch } x \cdot \text{ch } y \pm \text{sh } x \cdot \text{sh } y$;
- c) $\text{th}(x \pm y) = \frac{\text{th } x \pm \text{th } y}{1 \pm \text{th } x \cdot \text{th } y}$;
- d) $\text{cth}(x \pm y) = \frac{1 \pm \text{cth } x \cdot \text{cth } y}{\text{cth } x \pm \text{cth } y}$.

Usporedite navedene formule s njihovim trigonometrijskim analogonima, pa uočite sličnosti i razlike.

7. Koristeći rezultat prethodnoga zadatka pokažite da vrijede sljedeće jednakosti:

- a) $\text{sh}(2 \cdot x) = 2 \cdot \text{sh } x \cdot \text{ch } x$;
- b) $\text{ch}(2 \cdot x) = \text{ch}^2 x + \text{sh}^2 x$;
- c) $\text{th}(2 \cdot x) = \frac{2 \cdot \text{th } x}{1 + \text{th}^2 x}$;

TEHNIČKO VELEUČILIŠTE U ZAGREBU
POLYTECHNICUM ZAGRABIENSE
ELEKTROTEHNIČKI ODJEL

MATEMATIKA 1

12. domaća zadaća:

EKSPONENCIJALNA I LOGARITAMSKA FUNKCIJA. HIPERBOLNE I AREA FUNKCIJE.

$$d) \operatorname{cth}(2 \cdot x) = \frac{1 + \operatorname{cth}^2 x}{2 \cdot \operatorname{cth} x}.$$

Usporedite navedene formule s njihovim trigonometrijskim analogonima, pa uočite sličnosti i razlike.

8. Koristeći rezultate prethodnih zadataka dokažite sljedeće identitete:

$$a) \operatorname{sh} \frac{x}{2} = \begin{cases} \sqrt{\frac{\operatorname{ch} x - 1}{2}}, & \text{za } x > 0; \\ -\sqrt{\frac{\operatorname{ch} x - 1}{2}}, & \text{za } x < 0; \end{cases}$$

$$b) \operatorname{ch} \frac{x}{2} = \sqrt{\frac{\operatorname{ch} x + 1}{2}};$$

$$c) \operatorname{th} \frac{x}{2} = \frac{\operatorname{ch} x - 1}{\operatorname{sh} x} = \frac{\operatorname{sh} x}{\operatorname{ch} x + 1};$$

$$d) \operatorname{cth} \frac{x}{2} = \frac{\operatorname{sh} x}{\operatorname{ch} x - 1} = \frac{\operatorname{ch} x + 1}{\operatorname{sh} x};$$

$$e) \operatorname{sh} x \pm \operatorname{sh} y = 2 \cdot \operatorname{sh} \frac{x \pm y}{2} \cdot \operatorname{ch} \frac{x \mp y}{2};$$

$$f) \operatorname{ch} x + \operatorname{ch} y = 2 \cdot \operatorname{ch} \frac{x + y}{2} \cdot \operatorname{ch} \frac{x - y}{2};$$

$$g) \operatorname{ch} x - \operatorname{ch} y = 2 \cdot \operatorname{sh} \frac{x + y}{2} \cdot \operatorname{sh} \frac{x - y}{2};$$

$$h) \operatorname{th} x \pm \operatorname{th} y = \frac{\operatorname{sh}(x \pm y)}{\operatorname{ch} x \cdot \operatorname{ch} y};$$

$$i) \operatorname{cth} x \pm \operatorname{cth} y = \frac{\operatorname{sh}(y \pm x)}{\operatorname{sh} x \cdot \operatorname{sh} y}.$$

9. Odredite prirodno područje definicije i inverz svake od sljedećih funkcija, nacrtajte pripadni graf i pomoću njega klasificirajte funkciju s obzirom na omeđenost i monotonost:

a) $f(x) = \operatorname{sh}(2 \cdot x)$;

b) $f(x) = -\operatorname{sh}(2 \cdot x)$;

c) $f(x) = \operatorname{sh}(2 \cdot x) + 1$;

d) $f(x) = \operatorname{sh}(2 \cdot x) - 1$;

TEHNIČKO VELEUČILIŠTE U ZAGREBU
POLYTECHNICUM ZAGRABIENSE
ELEKTROTEHNIČKI ODJEL

MATEMATIKA 1

12. domaća zadaća:

EKSPONENCIJALNA I LOGARITAMSKA FUNKCIJA. HIPERBOLNE I AREA FUNKCIJE.

- e) $f(x) = 1 - \operatorname{sh}(2 \cdot x)$;
- f) $f(x) = -1 - \operatorname{sh}(2 \cdot x)$;
- g) $f(x) = 2 \cdot \operatorname{sh}(2 \cdot x)$;
- h) $f(x) = 2 \cdot \operatorname{sh}(2 \cdot x) + 1$;
- i) $f(x) = 2 \cdot \operatorname{sh}(2 \cdot x) - 1$;
- j) $f(x) = 1 - 2 \cdot \operatorname{sh}(2 \cdot x)$;
- k) $f(x) = -1 - 2 \cdot \operatorname{sh}(2 \cdot x)$;
- l) $f(x) = \operatorname{sh} \frac{x}{2}$;
- m) $f(x) = \operatorname{sh} \frac{x}{2} + 1$;
- n) $f(x) = \operatorname{sh} \frac{x}{2} - 1$;
- o) $f(x) = -\operatorname{sh} \frac{x}{2}$;
- p) $f(x) = 1 - \operatorname{sh} \frac{x}{2}$;
- q) $f(x) = -1 - \operatorname{sh} \frac{x}{2}$;
- r) $f(x) = 2 \cdot \operatorname{sh} \frac{x}{2}$;
- s) $f(x) = 2 \cdot \operatorname{sh} \frac{x}{2} + 1$;
- t) $f(x) = 2 \cdot \operatorname{sh} \frac{x}{2} - 1$;
- u) $f(x) = 1 - 2 \cdot \operatorname{sh} \frac{x}{2}$;
- v) $f(x) = -1 - 2 \cdot \operatorname{sh} \frac{x}{2}$;
- w) $f(x) = \operatorname{sh} |x|$;
- x) $f(x) = \operatorname{lsh} |x|$;
- y) $f(x) = |1 - \operatorname{sh} x|$;
- z) $f(x) = 1 - \operatorname{lsh} |x|$.

TEHNIČKO VELEUČILIŠTE U ZAGREBU
POLYTECHNICUM ZAGRABIENSE
ELEKTROTEHNIČKI ODJEL

MATEMATIKA 1

12. domaća zadaća:

EKSPONENCIJALNA I LOGARITAMSKA FUNKCIJA. HIPERBOLNE I AREA FUNKCIJE.

10. Riješite prethodni zadatak zamijenivši funkciju sh s:

- a) ch;
- b) th;
- c) cth;
- d) Arsh;
- e) Arch;
- f) Arth;
- g) Arcth.

11. Izravno iz definicije area funkcija pokažite da za svaki $x > 0$ vrijede jednakosti:

$$\text{Arch } x = \text{Arch} \sqrt{x^2 - 1} = \text{Arth} \frac{\sqrt{x^2 - 1}}{x} = \text{Arcth} \frac{x}{\sqrt{x^2 - 1}}.$$

12. Izravno iz definicije area funkcija pokažite da za svaki $x \in \langle 0, 1 \rangle$ vrijede jednakosti:

$$\text{Arth } x = \text{Arsh} \frac{x}{\sqrt{1 - x^2}} = \text{Arch} \frac{1}{\sqrt{1 - x^2}} = \text{Arcth} \frac{1}{x}.$$

13. Izravno iz definicije area funkcija pokažite da za svaki $x > 1$ vrijede jednakosti:

$$\text{Arcth } x = \text{Arsh} \frac{1}{\sqrt{x^2 - 1}} = \text{Arch} \frac{x}{\sqrt{x^2 - 1}} = \text{Arth} \frac{1}{x}.$$

14. Izravno iz definicije area funkcija pokažite da su funkcije Arsh x , Arth x i Arcth x neparne funkcije. Je li Arch parna ili neparna funkcija? Obrazložite svoj odgovor.

15. Izravno iz definicije area funkcija dokažite sljedeće identitete:

- a) $\text{Arsh } x \pm \text{Arsh } y = \text{Arsh} \left(x \cdot \sqrt{1 + y^2} \pm y \cdot \sqrt{1 + x^2} \right);$
- b) $\text{Arch } x \pm \text{Arch } y = \text{Arch} \left[x \cdot y \pm \sqrt{(x^2 - 1) \cdot (y^2 - 1)} \right];$
- c) $\text{Arth } x \pm \text{Arth } y = \text{Arth} \frac{x \pm y}{1 \pm x \cdot y};$
- d) $\text{Arcth } x \pm \text{Arcth } y = \text{Arcth} \frac{x \cdot y \pm 1}{y \pm x}.$

TEHNIČKO VELEUČILIŠTE U ZAGREBU
POLYTECHNICUM ZAGRABIENSE
ELEKTROTEHNIČKI ODJEL

MATEMATIKA 1

12. domaća zadaća:

EKSPONENCIJALNA I LOGARITAMSKA FUNKCIJA. HIPERBOLNE I AREA FUNKCIJE.

16. Odredite prirodno područje definicije sljedećih funkcija:

- a) $f(x) = \operatorname{Arsh}\sqrt{x}$
- b) $f(x) = \operatorname{Arsh}\sqrt{1-x^2}$;
- c) $f(x) = \operatorname{Arsh}\frac{1}{x}$;
- d) $f(x) = \operatorname{Arsh}\frac{1}{\sqrt{x}}$;
- e) $f(x) = \operatorname{Arsh}\sqrt{x^2-4} + e^{\frac{1}{x-5}}$;
- f) $f(x) = \operatorname{Arch}\sqrt{x}$;
- g) $f(x) = \operatorname{Arch}\frac{1}{x}$;
- h) $f(x) = \operatorname{Arch}\sqrt{10-x^2}$;
- i) $f(x) = \operatorname{Arch}\frac{1}{\sqrt{x}}$
- j) $f(x) = \sqrt{x^2-1} - \operatorname{Arch}\sqrt{17-x^2}$;
- k) $f(x) = \operatorname{Arth}\sqrt{x}$;
- l) $f(x) = \operatorname{Arth}\frac{1}{x}$;
- m) $f(x) = \operatorname{Arth}\frac{1}{\sqrt{x}}$
- n) $f(x) = \operatorname{Arth}|x-1|$;
- o) $f(x) = \operatorname{Arth}|2-x| + e^{\frac{1}{x-1}}$;
- p) $f(x) = \operatorname{Arcth}\sqrt{x}$;
- q) $f(x) = \operatorname{Arcth}\frac{1}{x}$;
- r) $f(x) = \operatorname{Arcth}\frac{1}{\sqrt{x}}$
- s) $f(x) = \operatorname{Arcth}|x-4|$;
- t) $f(x) = \operatorname{Arcth}|x-10| + e^{\sqrt{20-x}}$.